

κόν, ἀλλ' ὡς καίτι ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸν νευροπαθῆ ἔρωτα τῆς ἐποχῆς μας.

Τὸ καθαρῶς Δημοτικὸ τραγοῦδι, τὸ γνήσιον εἶναι ἐμπνευσμένον καὶ συνθεμένον καὶ ὡς ρυθμικὸς στίχος καὶ ὡς μουσικὸς ρυθμὸς ἀπὸ τὸ σύνολον τοῦ λαοῦ. Ἡ ἐμπνευσις τοῦ εἶναι βαθεῖα καὶ ἡ ἐπεξεργασία τοῦ εἶναι μακροχρόνιος. Ἐπομένως ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς «θεμελιώδεις» ἀνάγκας καθῆ ἐποχῆς. Δὲν σημαίνει ἂν ὑπάρχουν εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἔθνῶν περίοδοι ἀνωμαλίας ψυχολογικῆς ὅς εἶναι ἡ σημερινὴ περίοδος τοῦ ἔθνους μας, ὅτε τὸ ἔθνικόν καλλιτεχνικὸν ἔνστικτον εἶναι παραζαλισμένον ἀπὸ τὰς ξενικὰς ἐπιρροάς, κυρίως τῆς Δύσεως... Μιὰ τοιαύτη περίοδος «ψυχολογικῆς ἀνωμαλίας» γεννᾷ καὶ ψυχολογικῶς ἀνώμαλα ποιήματα, διηγήματα καὶ μουσικὰ συνθέσεις, ποῦ φυσικὰ ἀποθνήσκουν ὅταν παρέλθῃ καὶ ἡ περίοδος τῆς νευροπαθείας.

Σκοπίμως ὁ κ. Νικολάου ἐτραγοῦδησε πα-

ραλλήλως πρὸς τὰ γνήσια Δημοτικὰ τραγοῦδια καὶ τραγοῦδια συγχρόνου παραγωγῆς, ἀλλὰ βασιζόμενα ἐπὶ τοῦ λαϊκοῦ μοτίβου καὶ ἄλλα ἐπὶ ἀμφιβόλων ξενικῶν ἢ μικτῶν μελωδιῶν. Μόνον οὕτω θὰ ἤμποροῦσε νὰ ἴδῃ κανεὶς τὴν ἀντίθεσιν καὶ νὰ ἐκτιμῆσῃ τὸ ἄξιον ἐκτιμήσεως. Ἡ συναυλία τοῦ κ. Νικολάου ὑπῆρξε μίᾳ σπανίᾳ εὐκαιρίᾳ τέρψεως διδασκούσης καὶ ἐξυψώσεως τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν.

Ἡ δεσποινὶς Θάλεια Διπλαράκου ἦτις διὰ πρώτην φοράν ἐνεφανίσθη ὡς καλλιτέχνης κλειδοκυμβαλιστρία ἐπαίξε συνθέσεις Σοπὲν, Μοσκόβσκυ μὲ πολλὴν χάριν καὶ τέχνην.

Ὁ κλειδοκυμβαλιστῆς Maurice Eisner συνώδευσε μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν τὸν κ. Νικολάου μολονότι εἶναι δύσκολον νὰ συνοδεύσῃ κανεὶς ξένα τραγοῦδια λαϊκά, ξένα εἰς τὴν ἰδικὴν του ψυχὴν.

B. ΚΑΝΕΛΛΟΣ

## Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

Ἡ ἰσοπολιτεία τῶν φύλων.—Ἐνεῖρον θερινῆς ἡμέρας.—Πολεμικὴ ἔκθεσις.—Καὶ τέταρτον Ὀδεδιον.

Κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος—ἡ ὁποία βραίνει χελωνοειδῶς—ἐπεδιώχθη ν' ἀφεθῆ ἀνοικτὴ μία θύρα, ὅπως εἰς τὸ μέλλον εἰσέλθῃ δι' αὐτῆς εἰς τὴν πολιτικὴν ἡ Ἑλληνίς. Ἐν τῇ κοινωνικῇ δράσει κυριαρχεῖ μεθ' ὅλων τῶν τιμῶν. Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον φοιτᾷ, εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὑπεσῆλθεν, εἰς τὰς Τραπεζὰς ἐπέξετάθη ὁ ποδύγυρός της, εἰς τὸ χροτοπαίγιον ποντάρει, δὲν μένει παρὰ ἡ ψῆφος. Ὁ ἡγέτης τοῦ Ἀσίου κόμματος ἱπποτικώτατα ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ὠραίου φύλου, στηριχθεὶς κυρίως εἰς τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶνε κατωτέρα τοῦ ἀνδρός. Διαφέρει, εἶπε, κατὰ τὸν χαρακτῆρα—δηλαδὴ ὑστερεῖ;—ἀλλὰ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὴν στερήσῃ τοῦ δικαιώματος νὰ ἀπορρίπνηται διὰ τὰ πράγματα τῆς πατρίδος. Ἡ κ. Παρρέν θὰ μειδιᾷ θριαμβευτικῶς. Ἐκεῖνα ὅμως τὸ ὅσιον εἶνε ἐξόχως χαρακτηρηστικὸν καὶ τὸ ὅσιον θὰ συντελέσῃ ὅπως ἀργοπορήσῃ ἡ προγραμματοποίησις τῆς πολιτικοποιήσεως τῆς Ἑλληνίδος εἶνε ἡ ἀδιαφορία μεθ' ἧς ἤκουσεν αὐτὴ τὸ δῶρον τοῦ ἐκλογικοῦ της βαπτίσματος. Ὅχι μόνον δὲν ἐνήργησε, δὲν ἐζήτησε, δὲν ἐκινήθη διὰ νὰ τὸ ἀποκτήσῃ—καθ' ἡμέραν Ἀγγλίκα ποῦ αἱ γυναικῆς ἐμκλίνοντο ὠρυόμεναι μετὰ βικιοπραγιῶν εἰς πυκνάς διαδηλώσεις διὰ τὴν ψῆφον!—ἀλλὰ καὶ τὴν συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ οὔτε παρεκολούθησε καὶ τὸ ὠραῖον φύλον, πολλὰ δὲ κυ-

ρίζει εὔρον πρόωρον τὴν ἀπονομήν τῆς ψῆφου, προτιμῶσαι τὰ ὄρια τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐντὸς τοῦ οἴκου.

\*

Βέλγος φιλέλλην μου ἀνήγγειλεν εἰδησιν γραφθεῖσαν εἰς ἐφημερίδα τῆς Λιέγης, ἐκφραζὼν ἅμα τὴν χαρὰν του διὰ τὸ ἀπόκτημα τῶν Ἀθηνῶν. Ἐγράφεν ἡ ἐφημερίς, ἄγνωστον πόθεν πληροφορηθεῖσα τὴν... ἀνυπόστατον εἰδησιν, ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπανιδρύεται ὁ Κολωνός, ὁ κῆπος τῶν φιλοσόφων, ἡ Ἀκαδημία τοῦ Πλάτωνος, ἀλλὰ τὴν φωνὴν αὐτὴν (ὑπὸ τὰς πλατάνους τοῦ Ἰλισσοῦ). «Κάποιοι Μαικήναϊ» γράφει αἰδρῶν Ἀκαδημικὸν φιλοσόφον». Θὰ τὴν ἀποτελοῦν δώδεκα φιλόσοφοι—ἔχομεν τόσους πολλοὺς;—οἱ ὅποιοι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὑπὸ τὰ σύσκια φυλλώματα θὰ καταστρώνουν συστήματα διὰ νὰ εὔρουν εἰς τὴν σκέψιν τὴν ἀληθινήν εὐτυχίαν. Μαθηταὶ θὰ διδάσκωνται, βιβλιοθήκη περιλαμβάνουσα ὅλους τοὺς ἰδεολόγους συγγράφει τῆς ὑψηλῆς θὰ ἰδουθῆ εἰς τὸ ἄστυλον αὐτὸ τῶν σοφῶν.

Καὶ ὁ ἀγαθὸς φιλέλλην ἀγαλλόμενος, μοι ὑπενθυμίζει τὸν πίνακα τῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Ραφαήλου, τὸν ἐν τῷ Βατικανῷ εὐρισκόμενον. Καὶ γράφει: Ἐὰν ἡ Ρώμη ἔγε ἐν ἀριστοῦργημα ζωγραφικόν, αἱ Ἀθηναὶ κέκρινται τὸν ζῶντα ὀργανισμόν ὅστις καὶ κατέστησε τὸ ὄνομά των περιλαμπρὸν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐπιστήμῃ. Ἄς εὐχηθῶμεν νὰ ἐπικρατήσουν καὶ εἰς τοὺς περὸντας χρόνους τὴν αἴγλην τῆς μεγαλοφυΐας ἣν εἶχον καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους».

Δέν ἠθέλησα νά ψυχράνω τόν ἐνθουσιασμόν τοῦ θουρακτοῦ τῆς Ἑλλάδος καί φίλου τῆς «Πινakoθήκης». Τό ὄνειρόν του ἔξ ακολουθήτη μέχρις οὔ Μαικήνας, ἀλλά καί σοφοί, ἀφροῦν ὑπό τήν σκιάν τῆς Ἀκροπόλεως.

\*

Εἰς συνεχόμενας εὐρείας αἰθούσας τοῦ Ζαπείου ἐγένετο ἔκθεσις πολεμικῶν ἔργων τῆς στρατιᾶς Μ. Ἀσίας, κυρίως φωτογραφικῶν μεγάλου μεγέθους, λίαν ἐπιτυχῶν. Ἀναπαρίστανται ἐν αὐταῖς διάφοροι κινήσεις στρατιωτικῆς, σκηναί τῆς ζωῆς τοῦ στρατοπέδου, τοπεῖα, κατασκευαί, πορεῖαι, ὄμιλοι πολεμιστῶν, καταλύματα, μάχι, κίχμαλωτοι, μία ὀλόκληρος ἐξέλιξις τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, λίαν ἐνδιαφέρουσα. Ἐξετέθησαν καί ἔργα ζωγραφικῆς, τῶν κ. κ. Βυζαντίου καί Ροδοκανάκη, ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατῷ, ὡς καί τινα γλυπτικά.

Ἡ ἔκθεσις πρέπει ἐκ περιτροπῆς νά διοργανωθῆ καί εἰς ἄλλας πρωτεύουσας πόλεις τῆς Ἑλλάδος καί εἰς τήν Εὐρώπην ἀκόμη. Ἡ ἀρμόδια στρατιωτικῆ ὑπηρεσία ἐλπίζομεν ὅτι θά λάβῃ ὑπ' ὄψει τῆς τήν ὑπό πολλὰς ἐπόψεις ἐπωφελεῖ πρότασιν τῆς «Πινakoθήκης».

\*

## Ἑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Ἑ

### ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἐπὶ τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων διοργανώθη γυναικεία καλλιτεχνικῆ ἔκθεσις. Ἐξετέθησαν 78 ζωγραφικά καί 3 γλυπτικά, τῶν κυριῶν Παπαδημάκη, Γεωργαντή, Πρωτοπαπᾶ, Χατζημιχάλη, Ἀλεξανδρίδου, Ἀσπρογέρακα, Καραβία καί τῶν δεσποινίδων Λασκαρίδου, Σαμοίλη, Βουκίδου, Καραπαύλου, Ἡλιάδου, Ἀναγνωστοπούλου, Ἰωάννου, Κοντοπούλου, Οἰκονομίδου, Βλασοπούλου. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀνώτερα ἦσαν αἱ χωρικαί τῆς κ. Παπαδημάκη, τὸ ἀπόσπασμα τῆς κ. Γεωργαντή, ἡ χωρικῆ τοῦ Τρίκερι τῆς κ. Χατζημιχάλη, τὸ ἀποκριάτικο πᾶσι τῆς δ. Σαμοίλη, ἡ δεινροστοχία τῆς δ. Λασκαρίδου, ἡ ἐξοχὴ Ρώμης τῆς δ. Καραπαύλου, ὁ ἀεροπόρος τῆς δ. Ἡλιάδου, τὸ σπιτάκι τῆς δ. Βουκίδου.

—Εἰς τὸ Παρισινὸν περιοδικὸν «Τέχνη καί καλλιτέχνη» ἐδημοσιεύθη ἀναλυτικώτατον ἄρθρον τοῦ κ. Γ. Σαΐγ διὰ τὰ ἔργα τοῦ γλύπτου κ. Κ. Δημητριάδου.

—Συγγεῖναι καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὑπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Θ. Θωμόπουλον μετέβη εἰς τὴν Τήνον διὰ νά χύσῃ εἰς γῆφρον τὰ νέα ἔργα τοῦ Χαλεπᾶ καί τὰ μεταφέρει εἰς Ἀθήνας. Ἐπιτροπὴ ἐπίσης κατηρτίσθη ὅπως ἐνισχύσῃ ὑλικῶς τὸν ἀτυχῆ καλλιτέχνην.

—Ὁ κ. Τόμπρος κατεσκεύασε τὸ πρόπλασμα ἀνδριάντος τοῦ Κανάρη. Παρίσταται ὁ πυρπολητῆς κατὰ τὴν στιγμήν τῆς πυρπολήσεως, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν ἀρπάγην, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς πρὸς ἀμυναν πιστόλιον.

—Ὁ κ. Θ. Θωμόπουλος ἐφιλοτέχνησε διαπάνη τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐπιτύμβιον στήλην ἐπὶ τοῦ τά-

φροῦ τριῶν ἐτῶν εἴχομεν ἐν Ἀθήναις «μοναδικόν» Ὀδῆον, δηλαδὴ ὅχι θουρακίον, ἀλλὰ μόνον ἓν. Μερικοὶ καθηγηταὶ ἀπεσπᾶσθησαν καί ἀπεκτίθησαν δεύτερον, τὸ ὅποιον προσθεύει σημαντικῶς. Σχεδὸν ταυτοχρόνως ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Νέου Ὀδείου ἀπεσπᾶσθη εἰς καί ἴδρυσεν ἰδικόν του Ὀδεῖον. Ἦδη ἀγγέλλεται ἡ ἰδρυσις καί τετάρτου Ὀδείου, «Λακκοῦ», τῆ πρωτοβουλία ἐνός... χωλαίνοντος μουσικοῦ λακίχης χορωδίας. Ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη Ὀδείου εἰς ὃ ἡ φοίτησις νά γίνεται δωρεάν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἀλλὰ τοιοῦτον Ὀδεῖον μόνον τὸ Κράτος θά ἦτο δυνατόν νά ἰδρύσῃ, διότι ἀπαιτοῦνται χρήματα καί οἱ ἰδιῶται μᾶλλον εἰς ἐπιχειρήσεις ἀποβλέπουσι. Δι' ἐνός τοιούτου Ὀδείου θά ἐλύετο καί τὸ ζήτημα τῆς Λακίχης δημοσίας ὀρχήστρας καί τῆς Λακίχης χορωδίας.

Ἄλλ' ἀπόπειρα Λακίχων Ὀδείων χωρὶς ὑλικὰ κεφάλαια καί κατ'ἀλλήλα πρόσωπα δὲν εἶναι δυνατόν νά ἔχουν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ μουσικὴ μόρφωσις τοῦ λαοῦ δὲν ἐπιτυγχάνεται ἄλλως ἢ διὰ συστηματικῆς ἐργασίας. Κατ' αὐτὴν δὲν τὴν βλέπομεν ὑποφώσκουσαν κῆν.

ΔΑΦΝΙΣ

φρου τοῦ ἀειμνήστου Σ. Λάμπρου, ἐφ' ἧς παρίσταται ἡ Ἐπισημη προσβλέπουσα πρὸς τὴν γῆν περιλύτως.

### ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Ὁ κ. Ι. Γεννάδιος ἐδώρησεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικὴν Ἀρχ. σχολὴν τὴν ἐν Λονδίῳ μεγάλην βιβλιοθήκην του ἐκ 50 χιλιάδων τόμων ὡς καί πολυτίμους συλλογὰς ἱστορικῶν ἀντικειμένων. Ὑπολογίζεται ἡ ἀξία τῆς βιβλιοθήκης εἰς 260 χιλιάδας δολλαρίων.

—Ὁ κ. Συνοδινὸς εἰς πέντε διαλέξεις —συναυλίας μᾶς παρουσίασε ἀρκετὰ παραστατικά τὸ Ἑλληνικὸν τραγοῦδι εἰς πέντε ἐκδηλώσεις αὐτοῦ. Τὸ δημοτικόν, τὸ παιδαγωγικόν, τὸ λαϊκόν, τὸ ἐπανησιακόν, τὸ τεχνικόν. Ὅλοι οἱ συνθέται καί τὰ γνωστότερά των τραγοῦδια παρήλασαν ἐκτελεσθέντα ἀπὸ τὰς γνωστότερας καλλιτέχνιδας τοῦ ἄματος καί τούτς κ. κ. Μπότσην καί Τριανταφύλλου.

—Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρθενοῦ» ὁμίλησαν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα οἱ κ.κ.Δ. Καλογερόπουλος περὶ τῶν ἡρωίδων τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως με ἀπαγγελίαν σχετικὴν πρὸς τὸ θέμα δημοτικῶν ἀσμάτων ὑπὸ τῆς δ. Μπεκιάρη καί προβολὴν φωτεινῶν εἰκόνων, ὁ κ. Ι. Δραγάσης ἔχων ὡς θέμα: Πῶς ἐμανθάνομεν τὰ γράμματα ἡμεῖς, πῶς ἐδιδάξαμεν αὐτὰ καί πῶς διδασκομεν σήμερον τὰ παιδιά μας, ὁ κ. Ε. Χατζηγιάννου περὶ Αἰθιοπίας μετ' ἐπιδείξεως ἔργων τέχνης καί πολεμικῶν ἀντικειμένων.

—Κατὰ τὸν Φιλαδέλφειον λυρικὸν διαγωνισμόν, εἰσηγουμένου τοῦ κ. Καραγάλιου ἐβραβεύθησαν οἱ συλλογαὶ τοῦ κ. Ἀθανασιάδου «Καιρὸς πολέμου» καί «Ὅταν οἱ ὄρες περνοῦν» τοῦ κ. Σπεράντα, ἐ-